

Maakuntakaavoitus

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella. Siinä esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet sekä osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Maakuntakaavan tehtävänä on ratkaista valtakunnalliset, maakunnalliset ja seudulliset alueiden käytön kysymykset. Maakuntakaava voidaan laatia myös vaiheittain, jotakin tiettyä aihekokonaisuutta käsittelevänä kaavana.

Maakuntakaava ohjaa kuntien kaavoitusta ja viranomaisten muuta alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. Kaava esitetään kartalla kaavamerkintöjen ja -määräysten avulla. Maakuntakaavaan liittyy myös selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteet, vaikutukset ja muut, muun muassa kaavan tulkinnan ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot.

Maakuntakaavan laatimisesta vastaa maakunnan liitto ja sen hyväksyy maakunnan liiton liittovaltuusto. Maankäyttö- ja rakennuslain muutos, jonka mukaan ympäristöministeriö ei enää vahvista maakuntakaavoja, tuli voimaan 1.2.2016. Nykyisin maakuntakaavasta päättää maakunnan liitto.

Ampumaradat maakuntakaavoituksessa

Paikallisiksi keskuksiksi on luokiteltu ampumaradat, joilla on lähinnä paikallista merkitystä ja joiden toiminnan jatkuminen nykylaajuudessaan tulisi turvata kuntakaavoituksen yhteydessä.

Maakunnallisten ja seudullisten ratojen valintakriteereinä on pidetty erityisesti radan käyttäjä- ja laukaisumääriä sekä eri ampumalajien harrastusmahdollisuuksia rata-alueella. Alueellista kattavuutta nykyisessä ratatarjonnassa on pidetty yhtenä maakunnallisten ja seudullisten ratojen valintakriteerinä. Myös eräs keskeinen kriteeri on yli kuntarajojen tapahtuva liikkuminen radoille. Lähtökohtana on myös pidetty sitä, että radalla on tai sille olisi haettu ympäristölupaa tai rata olisi VAHTI-järjestelmän piirissä. Pohjana luokittelulle ovat Suomen Ampumaurheiluliiton ampumaratojen toiminnallinen luokittelu ja aiemmat selvitykset. Lähtökohtaisesti kaikki puolustusvoimien käytössä olevat ampuma-alueet tai -radat osoitetaan maakuntakaavassa. Siviilikäytössä olevista radoista osoitetaan maakuntakaavan yleispiirteisen luonteen vuoksi vain maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät radat. Maakunnallisesta näkökulmasta keskeistä on mahdollisuus olemassa olevien ratojen kapasiteetin ja palvelujen kehittämiseen.

Ampumaradan perustaminen

Ampumaratatoiminta on ympäristöluvanvaraista ja rata tarvitsee lisäksi viranomaisen myöntämän ampumaradan perustamisluvan. Ennen ampumaradan rakentamista tarvitaan maankäyttö ja rakennuslain mukainen rakennuslupa alueen rakennuksille, katoksille ja rakenteille. Uusien ratojen osalta luvan myöntämisen edellytyksenä on, että ampumaratatoiminnot on huomioitu kunnan kaavoituksessa ja muissa suunnitelmissa.

Mikäli kyseessä on kaupallinen rata, tarvitsee se toimintaansa varten myös sisäasiainministeriön asealan elinkeinoluvan. Osa ampumaratoja koskevasta sääntelystä kohdistuu maaperän ja pohjavedensuojeluun ja osa meluntorjuntaan sekä naapureiden suojelemiseen häiriöiltä. Osa sääntelystä taas on normaalia maankäytön ohjausta kaavoituksella ja rakentamisen ohjausta. Lisäksi ampumaradoilla tapahtuvien tilaisuuksien järjestämisestä sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan edellytyksiä säädellään. On myös huomioitava ampuma-aseiden käyttöön ja muuhun henkilöturvallisuuteen liittyvät moninaiset vaatimukset.

Kainuun merkittävät ampumaradat

Kainuun alueella on 53 ampumarataa, joista selvityksen perusteella maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviksi voidaan luokitella seuraavat ampumaradat:

- Hoikanportin ampumarata-alue, Kajaani (maakunnallisesti merkittävä)
- Huhtikankaan ampumarata, Sotkamo (seudullisesti merkittävä)
- Multikankaan ampumarata, Kuhmo (seudullisesti merkittävä)
- Ristilammin ampumarata, Ristijärvi (seudullisesti merkittävä)
- Haverisen hiihtokeskuksen ampumaradat, Aittokosken Practical-rata ja Käärmekekankaan ampumarata (seudullisesti merkittävä, kehitettävä kohde)

Lähde: Kainuun ampumaradat selvitys 2013